

Instrukcja oznakowania przedsięwzięć dofinansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

1. Instrukcja określa zasady oznakowania przedsięwzięć dofinansowanych ze środków NFOŚiGW. Beneficjent jest zobowiązany do jej stosowania na podstawie umowy zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
2. Jeżeli Zarząd NFOŚiGW nie postanowi inaczej, instrukcji nie stosuje się do:
 - a. dopłat udzielanych do demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
 - b. dokonywania częściowych spłat kapitału kredytów bankowych dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych,
 - c. udostępniania środków wojewódzkim funduszom ochrony środowiska i gospodarki wodnej.
3. Do przedsięwzięć z zakresu edukacji ekologicznej nie stosuje się przepisów instrukcji dotyczących obowiązków związanych z tablicami informacyjnymi oraz pamiątkowymi.

I. Tablice informacyjne

1. Tablice informacyjne są umieszczane przez beneficjenta, który na podstawie umowy otrzymał z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej środki finansowe na realizację przedsięwzięcia.
2. Tablice informacyjne ustawiane są w widocznym miejscu realizacji przedsięwzięcia, niezwłocznie po rozpoczęciu robót lub innej formy jego realizacji i utrzymywane przez beneficjenta w należyтым stanie do czasu umieszczenia tablic/y pamiątkowych/ej.
3. W przypadku budowy lub modernizacji obiektów infrastrukturalnych, np. oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów itp., tablice informacyjne umieszczane są w miejscu realizacji tych inwestycji. W odniesieniu do sieci kanalizacyjnej – przy głównych drogach, wzdłuż których biegnie, bądź które przecina sieć kanalizacyjna, jednak nie częściej niż co 3 km i nie rzadziej niż co 50 km.
4. W przypadku realizacji projektów rozproszonych, obejmujących co najmniej kilka lokalizacji (np. przedsięwzięcia termomodernizacyjne) wymagana jest co najmniej jedna tablica informacyjna, zamieszczona w jednej z tych lokalizacji. Na tablicy należy zamieścić informację, że oznakowana lokalizacja jest elementem całości projektu.
5. Wybór miejsca, w którym zostanie umieszczona tablica informacyjna/pamiątkowa oraz treść informacji, w przypadku projektów rozproszonych, musi być uzgodniony z koordynatorem umowy w NFOŚiGW.
6. Tablice informacyjne muszą spełniać następujące wymagania:
 - a. minimalna wielkość tablicy: 2,40 m x 2,80 m

- b. kolor tablicy: biały
- c. kolor czcionki: czarny
- d. rodzaj czcionki: Arial

7. Tablice informacyjne muszą zawierać:

- a. flagę państwową;
 - b. nazwę i logo podmiotu odpowiedzialnego za realizację¹ przedsięwzięcia (nazwa i logo podmiotu wraz z flagą państwową powinny zajmować 25 % powierzchni tablicy),
 - c. tytuł projektu (25 % powierzchni tablicy),
 - d. koszt całkowity przedsięwzięcia oraz formę dofinansowania,
 - e. wysokość dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w PLN w zaokrągleniu do liczby całkowitej (informacja dot. kosztu przedsięwzięcia i wysokości dofinansowania ze środków z NFOŚiGW powinna zajmować 20 % powierzchni tablicy),
 - f. logo NFOŚiGW wraz z informacją o źródle finansowania, o treści: **„Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”** (logo wraz z informacją powinno zajmować 30 % powierzchni tablicy). Wzory logo opisane zostały w rozdz. III niniejszej Instrukcji, są również publikowane na stronie internetowej, pod adresem: <http://www.nfosigw.gov.pl/srodki-krajowe/instrukcja-oznakowania-przedstawic/>.
8. W przypadku, gdy wielkość tablicy informacyjnej będzie większa niż minimalna, należy zachować określony w pkt. 7 udział procentowy powierzchni poszczególnych informacji w stosunku do całkowitej powierzchni tablicy.
9. W uzasadnionych przypadkach, po konsultacji z Departamentem Komunikacji i Strategii i uzyskaniu pisemnej zgody kierującego komórką merytoryczną w NFOŚiGW, dopuszcza się zastosowanie tablicy informacyjnej mniejszej wielkości, przy zachowaniu określonego w pkt. 7 udziału procentowego powierzchni poszczególnych informacji w stosunku do całkowitej powierzchni tablicy.

¹ W przypadku, gdy za realizację przedsięwzięcia odpowiada więcej niż jeden podmiot należy zamieścić nazwę wraz z logo każdego z nich.

10. Wzór tablicy informacyjnej:

II. Tablice pamiątkowe

1. Z dniem osiągnięcia efektu rzeczowego w miejscu tablic informacyjnych zamieszcza się tablice pamiątkowe. W przypadku, gdy nie została zastosowana tablica informacyjna, tablice pamiątkowe umieszcza się, w miejscach powszechnie dostępnych, takich jak:
 - a. elewacje frontowe,
 - b. wejścia do budynków,
 - c. reprezentacyjne wnętrza budynków, itp.
2. Tablice pamiątkowe powinny oznakowywać dofinansowany projekt przynajmniej w okresie jego trwałości. Po tym czasie nie ma obowiązku usunięcia tablicy.
3. Tablice pamiątkowe muszą spełniać następujące wymagania:
 - a. wykonane z trwałego materiału, odpornego na warunki meteorologiczne, np. metali szlachetnych (brąz, mosiądz), szkła, tworzyw sztucznych itp.
 - b. minimalna wielkość tablicy: 30 cmx40cm
rodzaj czcionki: Arial
4. Tablice pamiątkowe muszą zawierać:
 - a. nazwę podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia wraz z logo, (nazwa wraz z logo powinna zajmować 30 % wysokości tablicy w układzie poziomym i 35% w układzie pionowym),
 - b. tytuł projektu (tekst powinien zajmować 40 % wysokości tablicy w układzie poziomym i 30 % w układzie pionowym),
 - c. logo NFOŚiGW wraz z informacją o źródle finansowania, o treści: **„Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”** (logo wraz z informacją powinno zajmować 30 % wysokości tablicy w układzie poziomym i 35 % w układzie pionowym).
W przypadku tablic wykonanych z trwałych materiałów, na których informacje

są umieszczane za pomocą technik innych niż nadruk dopuszczalne jest stosowanie jednokolorowego logo. Wzory logo opisane zostały w rozdz. III niniejszej Instrukcji, są również publikowane na stronie internetowej, pod adresem: <http://www.nfosigw.gov.pl/srodki-krajowe/instrukcja-oznakowania-przedswiezec/>.

5. W przypadku, gdy wielkość tablicy pamiątkowej będzie większa niż minimalna wymagana, należy zachować określony w pkt. 3 udział procentowy powierzchni poszczególnych informacji w stosunku do całkowitej powierzchni tablicy.
6. W przypadku realizacji projektów rozproszonych, obejmujących co najmniej kilka lokalizacji (np. przedsięwzięcia termomodernizacyjne) tablice pamiątkowe zamieszcza się przy każdej lokalizacji.
7. W uzasadnionych przypadkach, po konsultacji z Departamentem Komunikacji i Strategii oraz uzyskaniu pisemnej zgody kierującego komórką merytoryczną w NFOŚiGW, dopuszcza się zastosowanie tablicy pamiątkowej mniejszej wielkości, niż minimalna wymagana, przy zachowaniu określonego w pkt. 3 udziału procentowego powierzchni poszczególnych informacji w stosunku do całkowitej powierzchni tablicy.
8. Logo podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia nie może być większe niż logo NFOŚiGW.
9. Wzory tablic pamiątkowych:

W układzie poziomym

W układzie pionowym

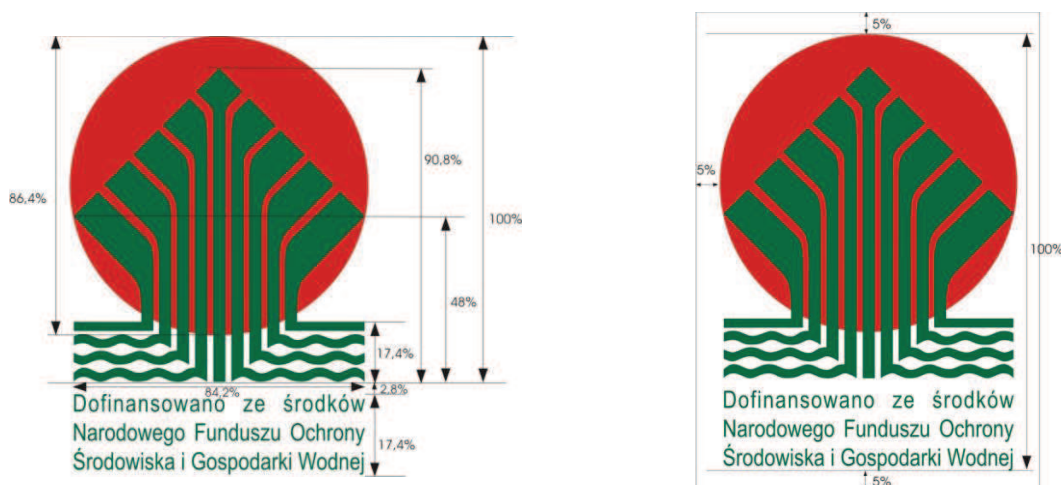

10. W uzasadnionych przypadkach, po konsultacji z Departamentem Komunikacji i Strategii i uzyskaniu pisemnej zgody kierującego komórka merytoryczną w NFOŚiGW, dopuszczalne jest zastosowanie innych niż wskazane w rozdziale I i II rozwiązań w zakresie oznakowania przedsięwzięć, zapewniających skuteczną promocję NFOŚiGW.

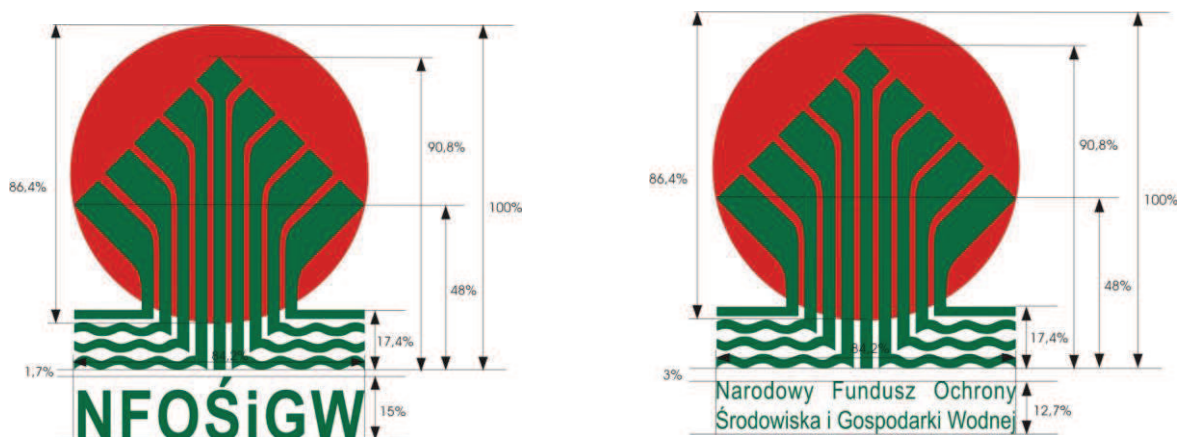
III. Publikacje i materiały informacyjno-promocyjne

1. Wszelkie publikacje i materiały informacyjno-promocyjne (książki, raporty opracowania, plakaty, płyty CD, kasety VHS, filmy, audycje radiowe, broszury, ulotki, artykuły w prasie itp. oraz inne artykuły zakupione w ramach umowy o dofinansowanie, a nie stanowiące składników majątku czy elementów wyposażenia będącego środkami trwałymi, np. tekstylia itp.), dofinansowane ze środków finansowych Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej należy zaopatrzyć co najmniej w logo NFOŚiGW oraz o ile jest to możliwe w informację o źródle finansowania w brzmieniu: **„Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”**.
2. Miejsce umieszczenia logo z informacją:

- a. publikacje – na okładce lub na stronie technicznej (druga strona strony tytułowej),
 - b. płyty CD, kasety VHS, itp. – na opakowaniach,
 - c. filmy – czołówka bądź tyłówka (nie jest konieczne aby lektor czytał informacje o dofinansowaniu),
 - d. audycje radiowe – informacja o dofinansowaniu czytana przez lektora na końcu programu.
 - e. inne produkty o charakterze reklamowo-promocyjnym – na wyrobach.
3. Wymaganie, jakie musi spełniać logo NFOŚiGW:
- a. rodzaj czcionki: Arial Narrow,
 - b. kolor: zielony (C:100, M:0, Y:83, K:47), kolor czerwony (C:4 M:100 Y:100 K:0);
 - c. standardowym tłem dla logo jest kolor biały, przy czym dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach stosowanie innego koloru tła niż biały,
 - d. dopuszcza się stosowanie logo z pełną nazwą NFOŚiGW wpisaną w prostokąt (kontur włosowy), przy czym odległość konturu od krańców znaku winna stanowić 5 % wysokości logo.
4. Wzory logo NFOŚiGW wraz z opisem procentowym proporcji znaku.

5. W przypadku materiałów reklamowych i promocyjnych oraz artykułów sponsorowanych stosuje się logo ze skrótem: „**NFOŚiGW**” (w kolorze zielonym, C:100, M:0, Y:83, K:47) lub napisem: „**Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**” (w kolorze zielonym C:100, M:0, Y:83, K:47).

6. W miarę możliwości logo powinno być przedstawione w wersji kolorowej.
Standardowymi kolorami są:

Czerwony: C:4 M:100 Y:100 K:0 PANTONE: 1795 CV

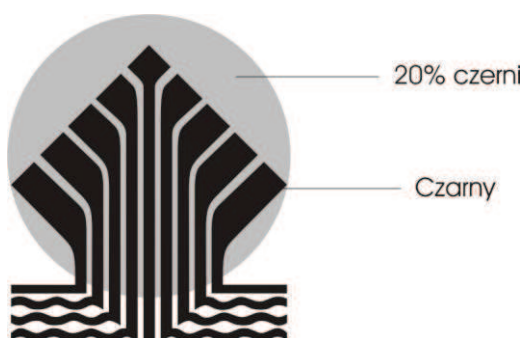
Zielony: C:100 M:0 Y:83 K:47 PANTONE: 349 CV

7. Reprodukacja w skali szarości powinna zachować wszystkie procentowe proporcje znaku opisane powyżej.

Zastosowane barwy to:

podstawa – 100 % czerni,

koło – 20 % czerni.

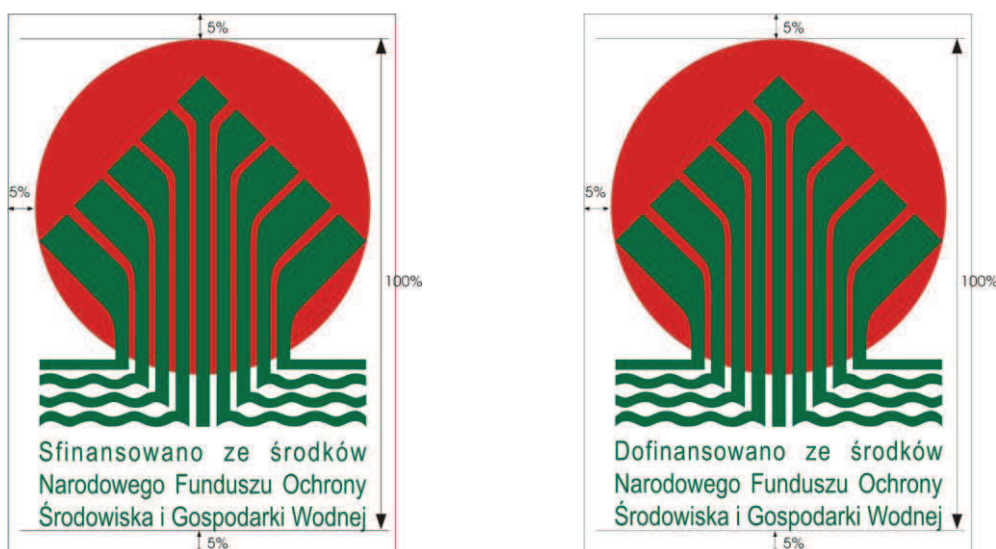
8. Dopuszczalne jest również stosowanie logo jednobarwnego (najlepiej w kolorze ciemnym, nasyconym). Koło znaku graficznego powinno być wypełnione kolorem, natomiast podstawa przedstawiona konturowo, tak jak poniżej:

9. W uzasadnionych przypadkach, po konsultacji z Departamentem Komunikacji i Strategii i uzyskaniu pisemnej zgody kierującego komórką merytoryczną w NFOŚiGW, dopuszczalne jest zastosowanie innych niż wskazane w rozdziale III rozwiązań w zakresie oznakowania przedsięwzięć, zapewniających skuteczną promocję NFOŚiGW.

IV. Ruchome składniki majątku i elementy wyposażenia

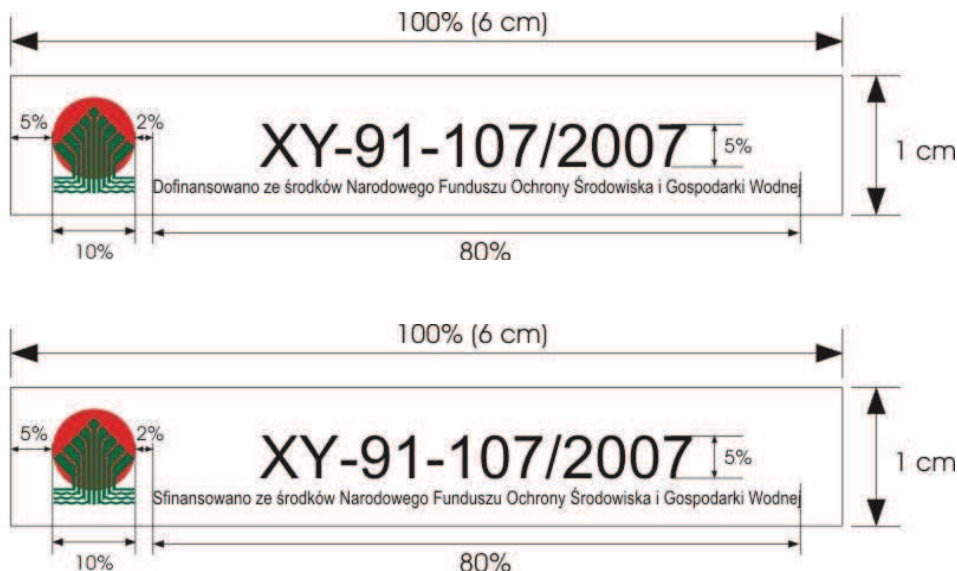
1. Wszelkie ruchome składniki majątku i elementy wyposażenia będące środkami trwałymi, zakupione w ramach umowy o dofinansowanie ze środków NFOŚiGW powinny być oznakowane naklejką z logo NFOŚiGW i informacją o źródle dofinansowania / finansowania, o treści **„Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”** lub w przypadku pełnego finansowania ze środków NFOŚiGW - **„Sfinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”**.
2. Zalecany tłem dla logo NFOŚiGW na naklejce jest kolor biały. Odległość krańca naklejki od krawędzi znaku (logo wraz z informacją) powinna wynosić 5 % wysokości znaku.
3. Wymiary naklejki z logo NFOŚiGW i informacją o źródle finansowania powinny być wprost proporcjonalne do wielkości przedmiotu / urządzenia.
4. Wzory naklejek do zastosowania na ruchomych składnikach majątku:

5. Naklejki inwentarzowe powinny spełniać następujące wymagania:
 - a. minimalne wymiary: szer. 6 cm x wys. 1 cm,
 - b. rodzaj czcionki: Arial,
 - c. kolor: czarny,
 - d. numer inwentarzowy powinien być wyśrodkowany w stosunku do informacji o źródle finansowania oraz wyśrodkowany w pionie w stosunku do logo NFOŚiGW,
 - e. napis wyrównany do dolnego krańca logo o treści **„Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”** lub w przypadku pełnego finansowania ze środków NFOŚiGW - **„Sfinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”**.

- f. kolorowe logo NFOŚiGW wyśrodkowane w pionie w stosunku do wysokości naklejki.

6. Wzory naklejek inwentarzowych z przykładowym oznakowaniem:

7. W uzasadnionych przypadkach, po konsultacji z Departamentem Komunikacji i Strategii i po uzyskaniu pisemnej zgody kierującego komórką merytoryczną w NFOŚiGW, dopuszczalne jest zastosowanie innych niż wskazane w rozdziale IV rozwiązań w zakresie oznakowania przedsięwzięć, zapewniających skuteczną promocję NFOŚiGW.

V. Oznakowanie przedsięwzięć z dziedzin: Ochrona Przyrody i Krajobrazu, Leśnictwo, Gospodarka Wodna oraz przedsięwzięć z innych dziedzin, realizowanych na terenach podlegających szczególnej ochronie przyrodniczej lub konserwatorskiej

1. Oznakowanie dofinansowywanych/sfinansowanych ze środków NFOŚiGW publikacji i innych materiałów promocyjnych oraz ruchomych składników majątku i elementów wyposażenia dokonuje się zgodnie z rozdziałem III i rozdziałem IV pkt. 1-3. niniejszej Instrukcji.
2. Zasady oznakowania pozostałych przedsięwzięć są następujące:
 - a. W przypadku przedsięwzięć, prowadzonych w miejscach trudno dostępnych dla odwiedzających lub polegających na wykonaniu szeregu niewielkich zadań, tablicę informującą o działaniach finansowanych ze środków NFOŚiGW należy umieścić w miejscu powszechnie dostępnym, np. w siedzibie beneficjenta. Tablica zawierająca logo oraz nazwę NFOŚiGW, powinna zostać uzupełniona po wykonaniu przedsięwzięcia o informacje dotyczące działań finansowanych ze środków NFOŚiGW. Wielkość tablicy oraz elementy i informacje, które będą na niej zamieszczone, beneficjent powinien uzgodnić z koordynatorem umowy w NFOŚiGW.
 - b. W przypadku przedsięwzięć prowadzonych na obiektach podlegających ochronie konserwatorskiej oraz zlokalizowanych na obszarach podlegających ochronie przyrodniczej, tablicę informującą o działaniach finansowanych ze środków

NFOŚiGW należy umieścić w miejscu powszechnie dostępnym, uzgodnionym z koordynatorem umowy w Narodowym Funduszu. Wielkość tablicy oraz treść zamieszczonej na niej informacji powinny uwzględniać warunki realizacyjne i zostać uzgodnione z jednostkami, których zgoda jest wymagana przepisami prawnymi oraz zaakceptowane przez koordynatora umowy w NFOŚiGW.

- c. W przypadku pozostałych przedsięwzięć beneficjent zobowiązany jest do umieszczenia tablicy pamiątkowej w miejscu powszechnie dostępnym takim jak: elewacje budowli, wejścia do budynków, reprezentacyjne wnętrza budynków, dostępne miejsca w siedzibach beneficjentów itp.
- d. Wybór miejsca, w którym zostanie umieszczona tablica pamiątkowa, musi być uzgodniony z koordynatorem umowy w NFOŚiGW a w razie konieczności również z jednostkami, których zgoda jest wymagana przepisami prawnymi.
- e. Tablica pamiątkowa powinna mieć charakter trwały i wielkość, która umożliwi jej właściwe wyeksponowanie. Minimalny wymiar tablicy to 30 cm x 40 cm, a jej elementy i treść powinny być opracowane zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozdziale II niniejszej Instrukcji, z zachowaniem odpowiednich procentowych proporcji.
- f. W przypadku, gdy NFOŚiGW finansuje przedsięwzięcie w ramach odrębnych zadań inwestycyjnych, beneficjent jest zobowiązany do umieszczenia przynajmniej jednej tablicy pamiątkowej, uwzględniającej niezbędne informacje.
- g. W uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu pisemnej zgody kierującego komórką merytoryczną w NFOŚiGW, dopuszczalne jest zastosowanie innych niż wskazane powyżej rozwiązań w zakresie oznakowania przedsięwzięć, jeśli zapewnią one skuteczną promocję NFOŚiGW i jednocześnie pozwolą na zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszarów przyrodniczo cennych.
- h. W wyjątkowych przypadkach braku możliwości umieszczenia tablicy informacyjnej lub pamiątkowej, beneficjent zobowiązany jest do umieszczenia informacji o finansowaniu przedsięwzięcia przynajmniej na stronie internetowej beneficjenta oraz przedsięwzięcia, (jeśli jest strona internetowa opisująca zadanie), zgodnie z rozdziałem VI.

VI. Informacje na stronach internetowych beneficjentów realizujących przedsięwzięcia sfinansowane/dofinansowane ze środków NFOŚiGW

NFOŚiGW zobowiązuje beneficjentów posiadających strony internetowe do zamieszczania informacji o przedsięwzięciach dofinansowanych/sfinansowanych ze środków NFOŚiGW, według poniższych wskazań:

1. Na stronie głównej należy zamieścić logo NFOŚiGW zgodnie z wytycznymi zawartymi w III rozdziale niniejszej Instrukcji.
2. Po kliknięciu na logo NFOŚiGW powinna pojawić się czytelna informacja opisująca przedsięwzięcie/cia sfinansowane/dofinansowane ze środków NFOŚiGW (rodzaj i rozmiar czcionki standardowo używane przez beneficjenta w komunikacji internetowej).
3. Opis przedsięwzięcia powinien być zgodny z informacjami zamieszczonymi na tablicy informacyjnej.

4. W przypadku przedsięwzięć z dziedzin Ochrona Przyrody i Krajobrazu oraz Leśnictwo, opis powinien być zgodny z wytycznymi zawartymi w rozdziale V niniejszej Instrukcji.
5. W uzasadnionych przypadkach, po konsultacji z Departamentem Komunikacji i Strategii oraz uzyskaniu pisemnej zgody kierującego komórką merytoryczną w NFOŚiGW, dopuszczalne jest zastosowanie innych niż wskazane w rozdziale VI rozwiązań w zakresie oznakowania przedsięwzięć, jeśli zapewnią one skuteczną promocję NFOŚiGW.

VII. Oznakowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach Instrumentu Finansowego LIFE+, priorytetów POLiŚ lub innych środków, współfinansowanych jednocześnie ze środków NFOŚiGW.

1. W przypadku przedsięwzięć dofinansowywanych jednocześnie ze środków NFOŚiGW oraz Instrumentu Finansowego LIFE+, priorytetów POLiŚ lub innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, obowiązują zasady oznakowania przedsięwzięć zgodnie z wymaganiami odpowiednio LIFE+, POLiŚ lub innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz postanowienia niniejszej Instrukcji dotyczące oznakowań przedsięwzięć uzyskujących dofinansowanie ze środków NFOŚiGW.
2. Oznakowanie tablicami informacyjnymi i pamiątkowymi przedsięwzięć realizowanych w ramach priorytetów POLiŚ wymaga zastosowania dwóch rodzajów tablic: tablicy informującej o współfinansowaniu przedsięwzięcia ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz odrębnej tablicy informującej o współfinansowaniu ze środków NFOŚiGW. W przypadku oznakowań środków trwałych tabliczkami informującymi o współfinansowaniu również należy zastosować dwie tabliczki. W odniesieniu do pozostałych działań informacyjnych i promocyjnych, takich jak publikacje, strony internetowe itp., informacja o współfinansowaniu przedsięwzięcia przez NFOŚiGW może być umieszczana równocześnie z informacją o współfinansowaniu ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem użycia logo NFOŚiGW jednakowej wielkości jak znaki POLiŚ. Logo NFOŚiGW nie może być jednak zamieszczone w ciągu znaków, lecz przy informacji o współfinansowaniu. Logo NFOŚiGW i informacja o dofinansowaniu ze środków NFOŚiGW powinny być jednakowej wielkości jak znaki Instrumentu Finansowego LIFE +.
3. W przypadku oznakowań materiałów informacyjno-promocyjnych, np. publikacji, materiałów promocyjnych, plakatów, gadżetów itp., dla ww. przedsięwzięć oznakowanie logiem NFOŚiGW nie jest obligatoryjne w sytuacji:
 - a. w której jest to technicznie utrudnione;
 - b. gdy procedura wyboru wykonawcy zamówienia publicznego obejmującego wykonanie przedmiotowych materiałów informacyjno-promocyjnych została wszczęta przed podpisaniem umowy o dofinansowanie z NFOŚiGW;
 - c. w której uniemożliwia to uznanie odpowiednich wydatków za kwalifikowane zgodnie z zasadami obowiązującymi dla tych instrumentów/programów.
4. Ostateczną decyzję w sprawie odstąpienia od oznakowania, w przypadkach o których mowa w ust. 3, podejmuje koordynator przedsięwzięcia w NFOŚiGW.